

VEDLEGG

DET KONGELIGE FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets finanskomite

Deres ref

Vår ref
22/2385 -

Dato
// .05.2022

Dokument 8:194 S (2021-2022) Representantforslag om opprettelse av et solidaritetsfond for hjelp, gjenoppbygging og å motvirke matvare- og energikrisen som følge av Russlands invasjon av Ukraina

Jeg viser til finanskomiteens brev av 21. april 2022, hvor komiteen har sendt ovennevnte representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson til uttalelse.

Russlands brutale invasjon er ikke bare en humanitær katastrofe i Ukraina med ringvirkninger for nærområdene. Den rammer også sårbare grupper i andre deler av verden gjennom høyere energi- og matpriser. Regjeringen har derfor et ambisiøst bistandsprogram som strekker seg utover krigens varighet og inn i en kommende gjenoppbyggingsfase, og ambisiøse mål for Norges bidrag til energisikkerhet og grønn omstilling. Regjeringen har allerede satt av 2 mrd. kroner til bistand i Ukraina og nabolandene og planlegger for mottak av minst 30 000 flyktninger. I krigens første fase har vi vært blant de største humanitære giverne, også i absolutte tall. Regjeringen vil opprettholde et høyt nivå på den internasjonale bistanden for å oppnå de globale målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Samtidig er det viktig å holde fast ved finanspolitiske prinsipper som har tjent oss godt i flere tiår, og å unngå kreative løsninger som svekker vår budsjettkontroll. Bistandsutgifter, enten det er til Ukraina eller andre, bør fremmes for Stortinget og bevilges i tråd med våre budsjettprinsipper og handlingsregelen for bruk av oljepenger.

Vårt finanspolitiske rammeverk, med sparingen i Statens pensjonsfond utland (SPU) og handlingsregelen, har til hensikt å omgjøre petroleumsressursene til en varig inntektskilde for det norske folk. I tråd med lov om Statens pensjonsfond skal statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten *i sin helhet* overføres til SPU, og midlene i fondet kan bare anvendes til en overføring til statsbudsjettet etter vedtak i Stortinget.

Rammeverket bidrar til en langsiktig forvaltning av olje- og gassreservene, og en stabil utvikling i norsk økonomi og i finansieringsgrunlaget for offentlige tjenester. Handlingsregelen legger til rette for at realverdien av fondet opprettholdes, til nytte for nålevende og fremtidige generasjoner.

Sparingen i SPU og handlingsregelen sikrer åpenhet om bruken av oljepenger i norsk økonomi ved at overføringen fra SPU inngår og synliggjøres i statsbudsjettet og statsregnskapet. Rammeverket sikrer også at bruken av oljepenger inngår i en helhetlig budsjettprosess og ikke øremerkes spesielle formål eller blir en alternativ finansieringskilde for utgifter som ikke når opp i den ordinære budsjettprosessen.

Et «solidaritetsfond» som foreslått i representantforslaget, ville blitt finansiert av staten fullt ut gjennom lavere innskudd i SPU. Det ville vært en omgåelse av vårt finanspolitiske rammeverk og svekket oversikten over og Stortingets kontroll med den samlede pengebruken.

I årene fremover vil handlingsrommet i finanspolitikken være mindre enn tidligere, noe som kan innebære større press på det finanspolitiske rammeverket og forsøk på omgåelser. Det er mange gode formål, men vi kommer ikke utenom at de må prioriteres opp mot hverandre. Det bør skje i en transparent og helhetlig budsjettprosess.

Omgåelser av det finanspolitiske rammeverket vil i ytterste konsekvens undergrave vår evne til finanspolitisk styring. Om det åpnes for mindre omgåelser, er faren for presedens stor.

På denne bakgrunn vil jeg sterkt frarå forslaget i Dokument 8:194 S (2022-2022).

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum